

310627 ความลึกซึ้งของบุญบาป โดยพ่อท่านโพธิรักษ์

เอ้า! เรามาเทศน์ฟังธรรมกันต่อนะ เราสังเกตดีๆนะ ที่เรามาศึกษาเนี่ย สังเกตให้ลึกซึ้งดีๆว่า ขนาดคนอย่างพวกเราเนี่ย วันๆหนึ่งก็ได้ศึกษาปีแล้วปีเล่า เค้าเรียนกันเนี่ย เค้าเรียนกำหนด ชั้นประถมก็เท่านี้ปี ชั้นมัธยมก็เท่านี้ปี ปริญญาตรีก็เท่านี้ปีจบ ปริญญาโทก็เท่านี้ปี ก็ทำรูปแบบอย่างนั้น ก็วิธีอย่างนั้น เดี่ยวพวกปริญญาเอกก็อย่างนั้นจบ จบไว จบมีขีด มีเขต มีชั้น แต่ของพวกเรามาศึกษาธรรมะเนี่ย เราเรียนกันไปปีแล้วปีเล่าๆๆ แล้วมันก็เป็นสาระที่แท้ด้วย เพราะฉะนั้น สาระที่แท้ที่จะได้นี้ มันไม่ง่าย ปีแล้วปีเล่า บางคนก็ได้ บางคนมันก็ไม่ได้ 3 ปีแล้ว 3 ปีแล้ว 4 ปีแล้ว 5 ปีแล้ว ก็เป็นอย่างนั้น ก็ไม่ได้ บางคนได้ปีหนึ่งก็ได้มาก 2 ปีก็ได้มาก 3 ปีก็ได้มากไปเรื่อยๆ บางคนได้มากปีนั้น ไม่ใช่มากปีนี้ อะไรก็แล้วแต่ แล้วเราก็กียังมีขีดเขตที่จะเรียนไปอีก จนกระทั่งไม่รู้ล่ะ ที่สุดของเราก็จะต้องมีสาระสัจจะของมันแท้ มีสัจธรรมของมันแท้ว่า เราเรียนแล้วเราจะได้ถึงที่สุด ขีดสุดที่ไหน เราเรียนอยู่ก็ถือว่าอรหันต์โน่นแหละ แม้จะเป็นอรหันต์ผลของเหตุปัจจัยแต่ละเหตุปัจจัย มีสังโยชน์ 10 ของแต่ละเหตุปัจจัย กิเลสแต่ละตัว มีสังโยชน์ 10 ของกิเลสแต่ละตัว มันก็มีซ้อนอยู่ กิเลสทุกตัว หมดกิเลสทุกตัว ครบสังโยชน์ 10 ทุกตัว จึงจะเรียกว่าพระอรหันต์สมบูรณ์

แต่ยังไม่เป็นอรหัตตสมบูรณ์ ก็เป็นอรหัตผลหรือพระอรหัตในระดับโสดา สกิทาในระดับโสดา สกิทาก็ตะสมไปในแต่ละกิเลส แต่ละตัวๆไป มีอรหัตผลของ กิเลสแต่ละตัว หรือสังโยชน์ 10 ของกิเลสแต่ละตัวเหมือนกัน มีไปเป็นขั้นเป็น ตอนไป เป็นสภาวะที่รู้จักกันจริงๆ เห็นจริงๆ ไม่ง่าย เราเรียนกันไปนี้ ทั้งนั่งฟัง ทั้ง พากันไปปฏิบัติ เคี้ยวเข็นกัน พยายามสวดท่องดูแลตักเตือนกัน ให้สัญญาณ กันให้สังวรระวัง พยายามอุตสาหะวิริยะกันมากมาย ไม่ง่าย เป็นการศึกษาที่จะ ต้องสู้ทนเหลือเกิน ใช้เวลายาวนาน ถ้าผู้ใดเข้าใจสาระสัจจะจริง ก็จะไม่ มีปัญหากับชีวิต ชีวิตยิ่งได้มรรคได้ผลขึ้นไปบ้าง แล้วเราก็จะมีชีวิตไปกับ มรรคกับผลนี้ เพราะการศึกษาของธรรมะนี้ ศึกษาแล้วมันได้อาศัย เป็น กัมมปฏิสรโณ เป็นที่อาศัย ได้อาศัยกรรมนี้ อาศัยการประพฤตินี้เป็นกุศล กรรม ได้อาศัยจริงๆ เพราะมันเป็นการเกิดผล กัมมโยนิ เป็นการเกิดผล จริง กัมมพันธฺ์ แล้วมันก็จะต่อเชื่อมต่อพันธฺ์ต่อเผ่าขึ้นไป จากเหล่ากอพุทธ ไปจนกระทั่งเป็นความสมบูรณ์ของพุทธ เป็นเหล่ากอจนกระทั่งโต จนกระทั่ง เต็ม ก็เป็นได้เรื่อยๆ เป็นกัมมพันธฺ์ เป็นกรรม กรรมเป็นเผ่าเป็นพันธฺ์ เห็นการกระทำที่จริง เกิดจากการเรียนปริยัติ แล้วก็ปฏิบัติให้ถูกต้อง ให้มีการเจริญ มี ภาวนามัย มีการเกิดผล เกิดไปเรื่อยๆจนกระทั่งสมบูรณ์ในผล แล้วก็ได้อาศัย เราได้น้อยเราก็ได้อาศัย เกิดน้อยก็ได้อาศัยน้อย เกิดมากขึ้นก็ได้อาศัยมากขึ้น

เกิดจนชั้นสมบูรณ์ก็ได้อาศัยอย่างสมบูรณ์ มันได้อาศัยจริงๆ เราจึงเห็นว่า นี่เป็น
 สาระสัจจะ ได้อาศัยอย่างแน่น อย่างเกษมด้วย ไม่เหมือนอย่างโลก เราไปเรียนวิชา
 ทางโลก เราก็ได้อาศัยนะวิชาความรู้ทางโลก ได้อาศัยไปแลกเงินแลกทองมาหากิน
 เอาความสามารถความรู้ในวิชาความรู้ทางโลกนั้นไปประกอบการ ไปปฏิบัติ
 ประพฤติ ไปทำงานทำการ แล้วก็แลกกัน กลับคืนมา เป็นการหมดค่า ยิ่งแลก เรา
 ก็ได้เรียนแล้วนะ ยิ่งแลก เอารายได้แลกกลับมา กับการทำงานที่เราได้ทำให้แก่โลก
 แลกมาได้เท่าไร มันก็ยังลดค่าไปเรื่อยๆ ถ้าแลกเกินค่าของมันจริง เราก็ขาดทุน
 ไปเรื่อยๆ แลกเกินไปมากเท่าไร ยิ่งได้เปรียบเอาเปรียบมากเท่าไร มันก็ยัง
 เป็นหนี้มากขึ้นๆ นอกจากค่ามันไม่มีแล้ว มันก็เกิน นอกจากว่า เรารู้ว่าเราไป
 รับแลกเปลี่ยนมาแล้วนี้ มันไม่ถึงค่าจริง สมมุติคุณค่ามันควรเป็น 100 นี่ เรารับ
 มาแค่ 90 รับมาแค่ 80 70 แล้วเราก็ยังมีส่วนเป็นกำไรอริยะ เป็นประโยชน์คุณ
 ค่าให้แก่สังคมเขาอยู่บ้าง ถ้ารับมาเท่ากับค่าของมันจริง ค่า 100 ก็รับมา 100
 เต็ม มันก็ไม่มีแล้ว เราก็ไม่มีประโยชน์อะไรแล้ว อย่างที่เราเคยอธิบายกันแล้ว

ถ้าอย่างเรามาทำงานนี้ เราก็มีภาระงาน อย่างทางธรรมะนี้ เรามาปฏิบัติ
 ธรรมะนี้ มาเรียนรู้ ทุกวันนี้เราก็ทำงานสร้างสรรค์ สร้างประโยชน์คุณค่า อะไรก็
 แล้วแต่ที่จะทำขึ้นมา แม้แต่ในพวกเรากันเอง พวกเราทำงานทอผ้าทอเสื้อ ที่ใน
 นี่นะ ทอเสื้อ ทอเสื้อ เราก็จะเอามาใช้กัน มันก็ได้อาศัยกัน เป็นบุญเป็นกุศลอยู่ใน

นี้อยู่แล้ว เราไม่ได้รับค่าทอเลื่อ เราจะปิด จะกวาด จะถู เราก็ทำอยู่ที่นี่ เราก็ได้
 อาศัย นี่คนในนี้ก็ได้อาศัยนี้มาก คนข้างนอกมาอาศัยด้วยซ้ำไป หรืออะไรก็
 แล้วแต่ เราทำแล้วเสร็จ ก็ไ้โน้นไ้นี้อีก มันก็ส่งทอดต่อไปให้ประชาชน งานการ
 โน้น งานการนี้ อะไรก็แล้วแต่ มันต่อเนื่องกัน มันอธิบายให้มันสมบูรณ์ได้ยาก
 คนกวาดปัดถู เราก็ได้อาศัยที่นี่ แล้วคนที่อาศัยที่นี่ก็ได้ไม่ต้องไปทำ แต่เอาเวลา
 หรือแรงงานไปทำอื่น เอ้า! มาพับกระดาษ คนนั้นปิดกวาดก็ เออ! ดีแล้วละ
 บางทีปิดกวาดที่นอนเราด้วยซ้ำ เราไม่ได้ปิดกวาดแม่ที่นอนเราเอง แต่คนนี้ไป
 ปิดกวาดช่วย เออ! เราก็ไม่ต้องเอาแรงงานเอาเวลาไปปิดกวาด เราเอาเวลา
 แรงงานมาพับหนังสือ หนังสือนี้ก็เป็นประโยชน์แก่ประชาชน มันก็เหมือนกับคน
 ที่ปิดกวาดนั้นแหละช่วยเราไว้ แล้วเราก็มาทำอันนี้ ก็เหมือนกับคนนั้นทำอันนี้ต่อ
 เนืองกัน อย่างนี้เป็นต้น เป็นลูกโซ่ มันเหมือนกับเค้าทำ คนนั้นเช็ดส้วมถูส้วม ไม่
 ได้มาพับหนังสือหรอก แต่คนนั้นก็มีส่วนเกี่ยวโยงให้เราได้มาพับหนังสือ แล้ว
 หนังสือก็ได้ไปเป็นประโยชน์ต่อประชาชนข้างนอก เพราะมันจะบอกว่า ที่นี้ เออ!
 เราไม่ได้มาพับหนังสือ ว้า! เราไม่ได้ทำประโยชน์ต่อคนข้างนอก ได้แต่ไปเช็ดส้วม
 ถูส้วมอยู่นี่ เราไม่ได้ไปทำสื่อสาธารณะออกไปให้ประชาชนเราเลยไม่มีคุณค่า ไม่
 ใช้นะ ฟังให้ดิ้นะ มันมีอิทัปปัจจยตา มันมีการต่อเนื่อง เพราะเหตุนี้ต่อเนื่องไปหา
 เพราะเหตุอื่นๆเกี่ยวกันเป็นลูกโซ่สัมพันธ์อยู่ที่นี่ เพราะฉะนั้นคนที่ทำอะไรภายในนี้ละ

ถ้ารวมยอดแล้ว ผลิตเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน มันร่วมกันสาน ร่วมกัน
 ประกอบ ร่วมกันสาน ร่วมกันประกอบอยู่ในนี้แหละ คนนั้นทำอันโน้น คนนี้ทำ
 อันนี้ อะไรต่ออะไรเกี่ยวคู่กัน ประสมประสานกันไป เป็นเครื่องจักรกลที่มีความ
 สำคัญทุกตัวเฟื่อง ทุกตัวจักร ทุกตัวขึ้นงาน มันก็ผสมผสานกันไปคนละเล็ก
 คนละน้อย หรือคนละมากก็ยิ่งดี ผู้ใดทำมาก ผู้ใดได้ทำอะไรต่ออะไร ได้
 เป็นโล่เป็นพวย เป็นสิ่งที่จะต้องอาศัยกันแหละ จริงๆละ มันก็ยังเป็นเนื้อหาสาระ

เราได้มารวมกันก็ดี หรือแม้ไม่รวม จะอยู่ข้างนอก รวมกันทางๆก็ตาม ได้
 มาเชื่อมโยงสืบสานสร้างสรรค์ สร้างอะไรก็แล้วแต่เถอะ แม้แต่ไม่ใช่เนื้อหาของ
 หนังสือธรรมะโดยตรง ไม่ใช่เป็นตัวหนังสือธรรมะโดยตรง ไปทำกิจนั้นกิจนี้อย่าง
 ที่ว่านี่ เราทำกันอยู่นี้เยอะเยอะไป บางคนช่วยอยู่ตรงห้องเทป บางคนช่วยอยู่ศาลา
 สุขภาพ บางคนก็ช่วยดูแลต้นหมากรากไม้ พื้นแถว พื้นที่ พื้นดิน ปัดกวาด จัด
 โนนจัดนี้ อะไรก็แล้วแต่เถอะ สารพัดที่เราทำอยู่นี้ ของเรานี้เป็นบริษัทหรือเป็น
 โรงงาน โรงงานก็จะมีพลเมืองอยู่ในนี้ มีประชาชน มีพลเมืองแหละ จะเรียก
 อะไร พลเมืองนั้นแหละนะ อยู่ในนี้ที่ได้ประกอบการเป็นผู้ผลิต เป็นผู้สร้าง ซึ่งมีค
 วามสำคัญเหมือนกับบริษัทหลายบริษัทเค้ามีความสำคัญ ตั้งแต่คนที่เป็นการโรง
 คนเป็นการโรง คนดูแลมุนนั้นมุนนี้ จัดโน่นจัดนี้ไปจนกระทั่งถึง

ผู้อำนวยการ ถึงผู้ที่เป็นประธานบริษัท มันก็โยงใยเกี่ยวข้องกันหมด ช่วยกัน
 ประกอบการ ผลงานรวมที่ประกอบการออกไปสู่ประชาชนนั้น ทุกคนมีผล ทุกคน
 ได้บุญร่วมกันหมด ทุกคนได้บุญร่วมกันหมด เพราะฉะนั้นถ้าเราจะทำหน้าที่ไหน
 ถ้ากาละที่มันจะต้องมาลงแขกกัน กาละที่จะต้องมารวมกัน สำคัญหน่อยซิ ไฉน
 ไฉนนี้ขาดแล้วนะ ขาดแคลนแรงงาน แล้วก็ตอนนี้ก็เร่งรัดพัฒนา เพราะอันนี้
 ขาดแคลน ก็เป็นคนที่มีปัญญาทางเศรษฐศาสตร์ ปัญญาทางเศรษฐศาสตร์รู้
 ว่า อ้อ! ตอนนี้เราควรจะต้องมาร่วมสร้างอันนี้ ร่วมผลิตอันนี้ เพราะอันนี้
 เป็นความจำเป็น เป็นความสำคัญเร่งด่วน เป็นกาละที่จะต้องรีบไปช่วยกันสร้าง
 สรรอันนี้ออกมา ผลิตให้มัน เวลาให้มันทันกับเรื่องราว ให้มันทันกับเหตุการณ์
 ทันเวลา ทันเรื่องราว ทันเหตุการณ์ เหตุการณ์นี้ เวลานี้ วาระนี้ เออ! อันนี้มันจะ
 ต้องเร็ว อันนี้จะต้องไปได้ใช้งานที่จะได้ประโยชน์ทันการ เรามีปัญญาทางศร
 ษฐศาสตร์ รู้ว่า เออ! อันนี้จะต้องเป็นความต้องการ เป็นอุปสงค์ เป็นความ
 ต้องการที่รีบด่วน เราก็มาใช้แรงงานกับอันนี้ ผลิตอันนี้ ช่วยกันทำงานอันนี้ โอ!
 ตอนนี้มันรุมมาก ต้องรีบมาช่วยกัน รีบปัดรีบกวาด ตอนนี้จะต้องช่วยกันยกกุฏิ
 เพราะต้องอาศัยแรงงานนี้ ถ้าไม่ทำอันนี้ มันก็ไม่ใช่กาละแล้วนี่ ต้องรีบมาทำ
 เพราะเดี๋ยวก็เสร็จแล้ว ถ้าไม่เสร็จมันก็ยังยากอยู่ ประเดี๋ยวก็จะเสียสภาพ เดี่ยว
 มันจะไม่เกิดความสมบูรณ์มารวมกันพอสมควร มากเกินไปเราก็ไม่เอา มากเกินไป

เพื่อแล้ว คน แรงงานเกิน ก็เอา ไปแยกย้ายมาแล้วด้วย ก็แยกย้ายไปทำอื่นต่อ ถ้า
 มันยังพอ มารวมกันซะ เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อเราเข้าใจในเศรษฐศาสตร์พวกนี้นะ จะ
 เป็นงานที่จะต้องอาศัยกำลังคนนี่ละ ไม่ต้องมีเครื่องทุ่นแรง ไม่ต้องมีเครื่องเทศนิ
 กอะไรมากมายนักนี่กำลังคน แล้วเรามีปัญญาญาณทางเศรษฐศาสตร์ดังที่กล่าวนี
 โอ้ย! งานของเราเนี่ยเรียบร้อยไปหมดแล้ว พอบอกว่างานนี้มาช่วยกันหน่อย มา
 กันพืบ ถ้าเหลือ เราเห็นแล้วใครสำคัญ ใครดี ก็ดูหน้าดูตากัน คนนั้นคนนี้ เออ!
 คนนี้เหมาะสม คนนี้สำคัญ เอา ควรเข้ามาช่วยเต็มแล้ว พอแล้ว เอ้า! แยกย้าย
 กันไปทำอื่นต่อ ไม่ต้องมารุมล้อมกันอยู่อย่างเก่า หรือบางครั้งมันต้องการกอง
 เซียร์บ้าง เอา มีบ้าง เซียร์ก็เซียร์นิดหน่อย ไม่ต้องตั้ง cheer leader เข้ามา
 ต้อง แหม! ฮูลา ฮูลา ไม่ต้องก็ได้ บางงานมันต้อง ฮูลา ฮูลา เหมือนกันนะ ต้องมี
 cheer leader ต้องมีการ โอ้วๆ มี มีเหมือนกัน บางทีอาตมาไปทำหน้าที่หน้า
 เซียร์อยู่บ่อยๆเหมือนกัน ในบางงานนะ ไม่ได้แบกด้วยหรงอก ไปเป็น
 หัวหน้าเซียร์นะ มีบางงาน มีนะ คุณอย่านึกว่าเป็นเรื่องเหลวไหลนะ มัน
 เป็นเรื่องจริงนะคุณ มันเป็นเรื่องจริง มันเป็นเรื่องน้ำใจ มันเป็นเรื่องพละ
 กำลัง มันเป็นเรื่อง สิ่งที่จะเกิด อย่างน้อยน้ำใจมันเกิด เห็นมั๊ย มันรู้สึกสบาย
 ใจ มันสนุกสนาน มันเพลิดเพลิน มันไม่ใช่เรื่องยากเรื่องเย็น มันยากละใน
 งาน มันยาก มันอาจจะยาก แต่มันเป็นเรื่องง่ายขึ้นได้ มันเป็นเรื่องที่มีพลัง

**เสริมขึ้นมาได้ มันเป็นเรื่องของสามัคคีธรรม มันเป็นเรื่องของ
จารีตประเพณี วัฒนธรรม เป็นเรื่องของมนุษย์พึงรู้ และพึงกระทำการ
หรือกระทำกิจ กระทำรูปแบบ กระทำอะไรที่มันเป็นลักษณะออกมา เป็น
ลักษณะที่น่าเอ็นดู หรือน่าชมชื่น ในลักษณะที่ดี**

นี่พวกนี้อาตมาพยายามชอย พุดละเอียดลออ อะไรต่ออะไรให้ฟัง จะเห็น
ได้ว่าลักษณะเหล่านี้ยานี้กว่าไม่สำคัญ อาตมากำลังพุดถึงความลึกซึ้งของ
บุญและบาป

บุญคืออะไร **บุญคือ การชำระความชั่ว หรือการชำระกิเลส** ความชั่วคือ
อะไร ความชั่วคือ กายกรรมก็ดี วจีกรรมก็ดี อันที่ไม่ลงตัว อันที่ไม่เหมาะสม
ความชั่วนี้อาตมาความกลางๆ นิยามความกลางๆ ความชั่วคือกรรมกิริยาอันที่เข้าไป
แล้วมันไม่ดีพร้อม มันไม่ดีสุด มันยังไม่เหมาะสม แม้มันจะดีมาก มันยังไม่ดีอยู่
บ้าง มันก็คือชั่วอยู่บ้าง ดีมากก็มีส่วนดี แต่ส่วนที่ยังไม่ดีสมบูรณ์ ก็คือส่วนที่ยัง
บกพร่องอยู่ ก็คือยังชั่วอยู่นั่นเอง ยังไม่ดีนั่นเอง คืออะไร คือกายกรรม วจีกรรม
มโนกรรมทั้งหมด คือสิ่งชั่ว หรือสิ่งไม่ดี หรือเรียกว่าทุจริต หรือจะเรียกว่าอกุศล
ก็ยังได้

บุญคืออะไร **บุญก็คือสิ่งที่ดี ดีมากดีน้อยก็แล้วแต่ ดีจนกระทั่งสุด ได้
สัดได้ส่วนพอเหมาะพอเหมึงเลย สัมมาที่สุด มัชฌิมาที่สุด ได้คุณค่าที่**

สมบูรณ์ที่สุดประโยชน์สูงสุดประหยัดที่สุด ก็คือบุญ อะไรที่ยังพร่องๆ มัน
 ยังไม่เต็ม ก็มีส่วนั้นแหละ คือมันยังไม่ได้ไม่งาม หรือจะเป็นทุจริต หรือจะเป็น
 อกุศล หรือยังเป็นตัวชั่ว ตัวบาป ตัวไม่ดีไม่งามอยู่บ้าง แต่ค่าเฉลี่ยแล้วดี ดีมาก
 ก็เรายังไม่รู้ อะไรที่บกพร่องก็ต้องยกไว้ แต่ถ้าเรารู้อยู่ มันยังไม่ดีก็เพียรให้มันดี
 บางทีเรารู้นะ ดีกว่านี้ มันต้องทำอย่างงี้ๆ แต่มันทำไม่เป็น มันยังทำไม่ได้ มันยังไม่
 มีสมรรถภาพพอ เราก็พยายาม หรือมันมีสมรรถภาพพอ แต่ใจเรายังไม่อยากทำ
 ต้องสำคัญตรงนี้ ใจเราไม่ทำให้มันเต็มใจทำไม เราไม่อยากจะถึงมันไว้ ทำได้นะ ช่าง
 มันเหอะ ทำแค่นี้ ไ้คนนี้นั่นน่าเคาะกระบาล มันไม่ทำไม่ได้ มันก็เป็นความจำนน
 นะ มันไม่มีความสามารถก็เป็นความจำนน มันยัง เอ้อ! มันอยากจะทำให้ดี แต่
 มันยังทำไม่ได้นะ ทำไม่เป็น มันยังไม่เก่ง มันยังด้อยสมรรถภาพ ไ้ยังงี้มัน
 เป็นความจำนน ก็แล้วไป ก็น่าเห็นใจอยู่ แต่ไ้คนที่ทำได้นะ แต่มันไม่ทำ เวลาที่มี
 โอกาสก็มี แต่มันไม่ทำ ทำงี้เสียไม่ได้ กี้จี้ ไ้ยังงี้มันน่าเคาะกระบาล นี่มันบุญยัง
 ไม่เต็ม ทำไม่ไ้ สิ่งนั้นมันดีใช้มัย ดีแล้วทำไมไม่ทำ นี่กิเลส เห็นมัย กิเลส กิเลสขี้
 เกียจๆ ไม่เต็มใจ อาจจะโทสะ ไม่ชอบไ้โน่นไ้นี้ ประชด แกล้ง หรือโดยเฉพาะไม่
 อยากทำ ขี้เกียจ นั่นโดยตรงเลย ตัวเรา 100 เปอร์เซนต์ ถ้ามันไม่ขี้เกียจเราก็
 โทษคนนั้น แหม! เราไม่ชอบหน้าคนนั้น เราไม่ชอบงานนี้ เราไม่ชอบโอกาสหรือ
 สถานที่นี้ อะไรก็แล้วแต่ ไปเที่ยวได้เกลียด ไปโทษไ้โน่น ไปโทษไ้นี้ ก็คือความ

โง่ของเรา ไปโทษเขาทำไม ไปโทษไอ้โน่นไอ้นี้ทำไม โทษให้มันบกพร่อง เราเองก็เป็นผู้บกพร่อง ไม่เจริญ เพราะเราจะสร้างบุญได้มากก็เพราะเราเรียนรู้ รู้กิเลส รู้ไอ้อะไรๆที่มันยังพร่อง ยังไม่เข้าท่าพวกนี้ นี่อาตมาวิเคราะห์ให้ฟัง คิดให้ดีซิ นี่อาตมาวิเคราะห์ให้ฟัง คิดดูดีๆ มันก็เป็นเรื่องอย่างนั้นเท่านั้นเอง

ทางสมรรถภาพ ทางกายภาพ ทางฝีมือความสามารถ มันก็อันหนึ่ง ทางจิตวิญญาณมันก็อีกอันหนึ่ง ทางจิตวิญญาณมันก็ด้านอย่างนั้น ตัวนี้แหละปรับให้ดี ถ้ากายกรรมมันได้แค่นั้น สมรรถภาพทางกายมันได้แค่นั้น มันก็เรื่องเท่านั้น เราก็พยายามเต็มที่แล้ว เก่งเท่านี้ ใจเราเต็มแล้ว มันก็จบไป ให้มันเต็มได้ที่จิต จิตมันยังทำได้นะ ฝีมือทางกายภาพ ไอ้โน่นไอ้นี้ มันได้นะ แต่จิตมันไม่เต็ม มันย่อๆ หย่อนๆ มันประชดประชัน มันไม่เอาเรื่อง มันไม่เอาเต็มที่ นั่นต้องโทษตัวเอง แล้วก็ปรับไอ้จิตตัวนี้ เราต้องปรับได้ ถ้าเราเอาความสูญเสีย หรือว่าความบกพร่องพวกนี้คืนมาได้นะ เราจะเจริญขึ้นอีก มันไม่ใช่เจริญแต่ทางการสร้างสรรเท่านั้นนะ ที่อาตมาพูดถึงจิตนี้ มันเจริญทางธรรมนะ กายกรรม วชิกรรมก็ประกอบไปด้วยจิต ไม่ใช่ว่าจิตไม่มี กายกรรมมันพูดเอง วชิกรรมมันพูดเอง ไม่คนละเมอยังมีจิตเป็นตัวสำคัญเลย ไม่ได้หมายความว่าคนละเมอนี้จิตไม่รู้เรื่อง ไม่ใช่จิตเป็นตัวประกอบ พูดเอง ไม่ใช่ คนละเมอที่พูดออกมาก็ตาม กายกรรมที่ทำออกมาก็ตาม ละเมอออกมา ทำยังงั้นยังงี้ จิตเป็นตัวกำหนด จิต จิตใต้สำนึก

มันทำโดยที่เราไม่สามารถควบคุมมัน แต่มันมีตัวกลไกรู้ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้
 คนละเมอบางคนทำอะไรถูกต้องได้หมดเลยนะ เรียบร้อย มานอนหลับไม่รู้ตัว
 พอตื่นขึ้นมา เอ๊ะ! ใครทำ ตัวเองทำแท้ๆ ละเมอไอ้โน่น ละเมอไอ้นี้ บางทีทำ สติ
 มันไม่ค่อยเต็มนัก บางทีจิตใต้สำนึกมันไม่ค่อยเต็ม ทำไปบกๆพร่องๆ ไม่ค่อย
 เรียบร้อยดีนัก ก็เรียกว่า คนนี้มีสติไม่ค่อยเต็มดี ไปทำโดยที่เรียกว่า จิตตัวที่ทำ
 นะมันรู้ แต่สติที่ควบคุมไม่ดี บกๆพร่องๆ ขาดๆตอน ขาดช่วงอะไร ก็ได้ มันก็เลย
 เป็นของที่ถู่มั่ง ตีมั่ง ไม่ตีมั่ง เลอะๆเทอะๆมั่ง เสียๆหายๆมั่งก็ได้ คนละเมอนี้บาง
 คนทำไม่ได้เต็มที่ บางทีทำเรียบร้อยได้ดีหมดเลยนะ คนละเมอนี้ ละเมอไปทำ
 เรียบร้อย เสร็จแล้วก็นอนพักอยู่ตรงนั้นก็มี หรือกลับมานอนอย่างเรียบร้อยอีก
 นะ รู้เสียด้วยนะว่าที่นอนอยู่ตรงไหน มานอนเรียบร้อย ตื่นขึ้นมา เอ๊ะ! ใครมาทำ
 ตัวเองนะทำ มีใครเคยเป็นมั้งมัย ในนี้มีมัย ใครเคยละเมอลุกขึ้นมาทำโน่นทำนี่
 ยังงี้ ตัวละเมอตักน้ำใส่ตุ่มจนเต็มตุ่ม ขึ้นไปนอน ตื่นขึ้นมา เอ๊ะ! ใครมาตักน้ำใส่ตุ่ม
 ยังมีเลย มีจริงนะ คน มีจริง เคยมีๆ ละเมอนะ ตักน้ำใส่ตุ่มจนเต็มตุ่ม ไม่รู้ตัว ตื่น
 ขึ้นมา เอ๊ะ! ใครตักน้ำใส่ตุ่ม ไม่รู้เรื่อง ยังงี้ก็มี ละเมอบ้าๆบอๆอะไรก็มี ไอ้บ้าๆอีก
 เยอะ พุด บางทีพุดไม่รู้หรอกนะ ไม่รู้เรื่อง คนที่คอยอยู่ตอนที่เค้าไม่หลับ คนไม่
 หลับ แหม! คนละเมอนี้พุดนะ ตอบความใหญ่เลย แหม! โต้ตอบได้เลยนะ พร่องๆ
 แพร่งๆมั่ง บางทีสติมันไม่เต็ม ได้มั่ง ไม่ได้มั่ง ขึ้นนั้น ขึ้นนั้น พุดออกมา แล้ว

คนละเมอนี้ขี้มักของจริง (หัวเราะ) ขี้มักของจริง จับความจับอะไรได้จากละเมอๆ ของจริงนะ มันออกมาจากจิต มันไม่มีอะไรอำพราง มันไม่มีตัวเลศเล่น ตัวเล่นเหลี่ยมอะไรกันๆ ไว้ ขี้มักจะได้ของจริง ดีๆ ชักเอา อีต่อนคนละเมอนี้ ขี้มักจะได้ของจริงบ่อยๆ พุทก็ตาม กายกรรมก็ตาม มันมีจิตเป็นตัวกำหนด เป็นตัวที่คอยคุม เป็นตัวที่จัดการออกมาทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราสังวรกาย สังวรวาจาเนี่ย เป็นจิตสังวรเมื่อใดเราก็ได้สังวร เราได้ควบคุม ได้อบรม อบรมจิตด้วย อบรมกาย วาจาด้วย อบรมจนเป็นอัตโนมัติ จ्ञเห็นด้วยญาณปัญญา เพราะว่าเราอบรมแล้ว ทำยังงี้มันดีมัยเล่า กายกรรมอย่างนี้มันดีมัยละ ญาณปัญญาเราก็ต้องเช้กตาม ตรวจตามว่า เอ้อ! ดินะ เราทำกายกรรมอย่างนี้ดี ทำวจีกรรมอย่างนี้ดีนะ องค์ประกอบอย่างนี้ เมื่อนั้น เมื่อนี้ มีผลอย่างงี้ๆนะ โอ้ย! เรียบร้อย เราก็จะได้ผลจะได้ประโยชน์มากมาย นี่เป็นความลึกซึ้งที่เราจะต้องพากเพียรขึ้น เราจะต้องกระทำให้ขึ้นจริง เรียนรู้จริงๆนะ ในความลึกซึ้งของบุญที่อาตมาพูดกับพวกคุณนี้ ในความลึกซึ้งของบุญ ในความลึกซึ้งของบาป จะเรียกภาษาสองภาษานี้ เราก็ไม่ต้องให้เลอะเทอะอะไรจนกระทั่งเข้าใจไม่ได้ เรียนให้ดี

บาปก็คือไม่ดี บกพร่องนั่นเอง มันเป็นสิ่งที่ไม่ดี อกุศล โดยเฉพาะตัวที่ทำเหตุให้มันเกิดบาป ตัวที่มาเหตุใหญ่ก็คือกิเลส กิเลส ตัณหา อุปาทาน ตัวผีร้าย เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อว่าเราเองเราได้อบรมควบคุมอย่างแท้จริงแล้ว

**เราจะลึกซึ้งละเอียดขึ้น ชีวิตของเราจะมีกายกรรม วจีกรรมดี เพราะ
มโนกรรมดี บอกแล้วว่ากาย กายกรรม วจีกรรม ก็เกิดมาจากจิตวิญญาณ
เป็นตัวประธาน เป็นตัวสำคัญ เพราะฉะนั้นอย่าไปประมาท อย่าไปดูถูกว่า
การสังวรกาย สังวรวาจาเป็นเรื่องเหลวไหล อย่าไปประมาท**

จริง ในกายกรรมบางอย่างนี้ สำหรับผู้ที่ติกลับ กายกรรมดูเหมือนท่านมา
ทำสิ่งนี้ ดูเหมือนเราว่ามันไม่ดีนะ ไม่เหมาะสมตามสูตร หยาบๆนะ สูตรต้นๆ ไป
ทำกรรมกิริยาอันนี้ ดูเหมือนว่าท่านทำไม่ดี แล้วเราก็เลยเห็นว่า เอ้! อย่างนี้ก็ จิต
วิญญาณอย่างนี้ก็ต่ำซี ซึ่งมันมีสภาพติกลับแบบนี้ ปฏินิสสัคคะ สลัดคืน ติกลับ
มันมีเหมือนกัน แต่ว่าท่านทำนั้นไม่ได้เพื่อตัวเอง ท่านทำเพื่ออนุโลมไปอย่างนั้น
อย่างนี้ เพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์แก่คนอื่น สร้างสรร ส่วนคนที่ทำกายกรรม
อย่างนั้น วจีกรรมอย่างใดของตนเองอยู่ เพื่อที่สังวรระวัง ขัดเกลาร่างตนเองนั้น มัน
ก็ขัดเกลา หรือบางทีเรากระทำสิ่งใดอยู่ กายกรรมก็ดี วจีกรรมอะไรก็ตาม ทำแล้ว
เราบำเรอกิเลสเราอยู่ เพราะถ้าเมื่อเรายังบำเรอกิเลสเราอยู่ในกายกรรมใด
วจีกรรมใดนั้น สิ่งนั้นก็เป็ทุจจริต แค่ว่าเรอนะ ฟังให้ดี แค่ว่าเรอกิเลสเราอยู่
บำเรออารมณ์เราอยู่ก็เป็นทุจจริต เพราะฉะนั้นถ้าผู้ใดที่ท่านทำแล้ว ไม่ได้บำเรอ
แล้ว แม้เราจะดูรูปของกายกรรม รูปของวจีกรรม ดูเหมือนว่ามันต่ำ แต่ท่านไม่
ได้บำเรอหรอก ท่านมีเจตนารมณ์เพื่อผู้อื่น เพื่ออันนั้นอันนี้ แต่ทำให้เค้าไป ไม่ได้

บ้ำเรอเลยนะ อันนั้นบริสุทธิ์ใจ และอนุโลม ปฏิโลมตามความเหมาะสมเพื่อผู้อื่น
 ไม่ได้เพื่อตนเลย เพราะฉะนั้นจะให้ผู้ที่ดีนี้ทำแต่ดีอยู่ตลอดเวลาเลย คนอื่นก็ตาม
 ไม่ติด ไม่มีฐาน ไม่มีขั้นบันได ไม่มีขั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นปลายให้แก่คนนั้นคนนี้เลย
 ให้เค้าทำเอา เค้าก็ทำไม่ถูก เค้าก็ทำไม่ได้ เราทำได้ดีกว่าก็ทำให้เค้าบ้าง เค้าได้
 อาศัยเป็นขั้นเป็นตอน เป็นฐานเป็นฐานะไ้ระดับขึ้นไป ก็เป็นขนาดเป็นขั้นเป็น
 ตอนอยู่ อย่างนี้เป็นต้น

เพราะฉะนั้นเราต้องรู้ เรียนรู้ความลึกซึ้งพวกนี้ โดยเฉพาะตัวเราเองนะ
 อย่าโกหกตัวเอง อย่าหลอกตัวเอง อย่าตักินตัวเอง ตัวเองตักินต้องรู้ให้ได้ว่า
 กรรมกิริยาอย่างนี้เราบ้ำเรอตน แล้วก็หลอกคนอื่นซ้อน เคยพูดตั้งไม่รู้ก็ทีแล้ว
 นอกจากตนเองรู้้อยู่ ว่า นี่ตัวเราบ้ำเรอตน แล้วยังโกหกคนข้างนอกอีก โกหกคน
 อื่นเสียอีกว่า จันจิตว่าง จันไม่ได้ทำเพื่อตนหรืออะไรต่ออะไร ต่างๆนาๆ ก็ได้
 บาปใหญ่เข้าไปอีก บาปซ้อนบาปซ้ำเข้าไปอีก ก็ระวัง

เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่เราทำแล้ว อะไรต่ออะไร เพื่อผู้อื่น ไม่ได้บ้ำเรอตน
 อะไรจริงๆแล้ว มีเจตนารมณ์ที่ถูกต้องตรงแล้ว ก็สบายใจได้ ไม่มีปัญหา แต่ข้อ
 สำคัญต้องตรวจตราให้ดีว่า อารมณ์บ้ำเรอตนนี้ ไม่ได้รู้ได้ง่ายๆ ไม่รู้ได้ง่ายๆนะ
 อารมณ์บ้ำเรอตนนี้ไม่ง่าย แล้วยิ่งลำเอียงเข้าข้างตน เผลอๆไหลๆ ตรวจตรา

หวัตๆ ตรวจตราลวกๆ ตรวจอ่านจิตวิญญาณของเราลวกๆ มันก็ยังไม่ชัด ยิ่งไม่รู้
ง่ายเลย ก็ไม่เข้าท่านะ

เพราะฉะนั้นทุกวันนี้ เราได้ศึกษา ได้อบรม ได้พากเพียรปฏิบัติกันมาแล้ว
นี้ เราได้กายกรรม วชิกรรมที่ดีขึ้นมาพอสมควร แต่ยังจะมีการลืกลืม สร้างบุญ
ประกอบบุญ ยังกุศลให้ถึงพร้อมไปอีกหลายๆ ลดให้เนียน ให้สนิท ให้ลืกลืม บอก
แล้วว่าบาปหรือความไม่ดี หรือว่าสิ่งที่บกพร่อง อกุศล ทุจริตนี้ ยังมีขั้นตอนหยาบ
กลาง ละเอียด ลืกลืมอีกมากที่เราจะต้องเรียนรู้ แล้วก็พัฒนาฝึกฝนเพิ่มเติมขึ้นไป
เพราะฉะนั้นเราเรียนไปเถอะ วันแต่ละวัน แต่ละวันๆ เราเรียนกันไป เพิ่มเติมกัน
ไป คนนั้นช่วยกัน คนนี้ช่วยกัน แนะนำกันไป เราก็ไตร่ตรองตรวจตราเอา อะไรที่
จะประพฤติปฏิบัติแก่ตนๆ ก็ทำกันไปเรื่อยๆ เรื่อยๆ ถ้าเราแน่ใจว่า เราได้มา
ทิศทางที่จะมาศึกษามหาวิทยาลัยชีวิต เป็นมหาวิทยาลัยของอริยะ มหาวิทยาลัย
ของอริยะแล้วจริงนะ เราศึกษาแล้วเราจะประเสริฐจริง ประเสริฐอย่างที่ทิศทาง
พระพุทธเจ้าพาเป็นเลย เราก็สุขเกษม สุขอย่างเกษม สุขอันเกษม คนอื่นก็ไม่ได้
รับการเบียดเบียนจากเราเลย เราไม่ได้เบียดเบียนใคร มีแต่เกื้อกูลเขา มีแต่จะ
ได้ประโยชน์คุณค่าแก่เขา และยิ่งศึกษา เราก็ยิ่งจะเป็นผู้ที่มีคุณค่าประโยชน์แก่
เขาเรื่อยไป เราก็ยิ่งสุขสนิทเนียนๆ แม้จะเหงื่อแตก ยืนทำงานร้อนหนักอยู่แท้อย่าง
ก็ยังสุขสนิทเนียนที่ใจ คุณจะรู้ว่า ประมั่งสุขขัง มันยิ่งกว่าสุข หรือมันบรมสุขนี้ ประ

มังสุขัง คือบรมสุข ถ้าไม่ได้เรียนรู้ว่า โลภียสุข กับวุปลโมสุข สุขที่ว่างจากกิเลส
 แล้วนี่ มันต่างกันอย่างไรนี่นะ ถ้าไม่ได้อันนี้แล้วนะ เค้าจะ 모르 มันจะว่างอยู่อย่าง
 นั้นนะ บรมสุขนี้ มันจะว่างอยู่อย่างนั้น จะทำงานหนักอยู่ขนาดไหน จะร้อน จะ
 ลำบากขนาดไหน มันก็ว่างอยู่นั้นนะ มันก็บรมสุขอยู่นั้นนะ มันต่างกับโลภียสุข
 เสพสม มันรสเป็นธรรมรส เป็นวิมุตติรสอยู่อย่างนั้นแหละ เพราะฉะนั้นใครรู้ คน
 นั้นก็จะรู้ ตถตา มันเป็นเช่นนั้นแหละ นั่นแหละ อย่างไรก็ตามคุณก็ต้องมีข้อนั้นเสียก่อน
 นะ ไม่มีอยู่อย่างนั้น อย่าไปเดาตถตาแบบอะไรๆเป็นอย่างนั้น ตามคะเนคำนวณ
 ตามเหตุผล ไม่ใช่ อันนี้ไม่ใช่เหตุผลนะ ปรมัตถสัจจะนี้ไม่ใช่เหตุผล สัจจะของต
 ถตา ของปรมัตถ์นี้ มันจะต้องมีสภาวะนั้นรองรับ มีสุญตา มีจิตว่าง มีความเบา
 ความง่าย เป็นวุปลโมสุข สงบสนิทอยู่ มันก็เป็นอย่างนั้นละ คุณไปศึกษาอ่านดู
 จับตัวสภาวะนั้นให้ได้ทีใน ตัวนั้น อ้อ! มันว่าง มันวุปลโมสุข มันบรมสุข มันสบาย
 มันไม่เดือดร้อน ใครจะมาพูด กระทบกระแทกกระเทือนอะไร ก็มีญาณปัญญารู้
 ตื่น แต่ก็เบิกบานอยู่อย่างนั้นนะ รู้ ตื่น เบิกบาน แล้วก็มีการพิจารณา ไม่ใช่ฟัง
 เค้าแล้วก็โยนทิ้ง ฟังเค้าแล้วก็โยนทิ้ง ไม่ใช่ ฟังแล้วก็เอาพิจารณา แว่วไว เร็วขึ้น
 ชัดเจนขึ้น อ้อ! มีข้อมูลเพิ่มเติม อ้อ! อันนี้มีเหตุผล อันนี้มีเหตุผลเก่า อันนี้มี
 เหตุผลใหม่ ข้อมูลใหม่ เออ! ดี ข้อมูลนี้ เอ้! น่าคิดนะ เอามาเปรียบ เามาเทียบ

เอามาพิจารณาแล้ว เอ้! รู้สึกมีผล มีผลกระทบ มีผลจะบวกลบคุณหารขึ้นมาได้
 บางอย่างมีแต่เสริมหนุนให้ดีขึ้น บางอย่างก็มาต้านไปบ้าง ลบไปบ้าง อะไร
 พวกนี้ เราก็จะเกิดญาณปัญญาเรื่อยไป ยิ่งทำยิ่งสร้าง ยิ่งมีคนให้ข้อมูลเหตุผล
 ตีเตียนบ้าง อะไรก็แล้วแต่ ชมเชยก็ตาม มันก็เป็นข้อมูลต่างๆ ก็ยิ่งทำให้เรา
 รู้ความจริง ลึกซึ้งขึ้น เพิ่มเติมขึ้น นับวันฉลาดเฉลียวยิ่งขึ้น เป็นผู้เฉลียวฉลาดที่
 รู้ความจริง เราก็ยิ่งมั่นใจ ยิ่งหนักแน่น ยิ่งเห็นความจริง ยิ่งยืนหยัดอยู่ในฐาน
 ของความจริง มันยิ่งเห็น มันก็ยิ่งมั่นคง มันก็ยืนหยัดในความจริงขึ้นไปเรื่อยๆ นี่
 เป็นรายละเอียดที่เรา กำลังศึกษาเป็นไปอยู่ ทุกวัน ทุกวันเป็นไป ถ้าใครเข้าใจผล
 หรือใครมีเนื้อหา มีเนื้อหาของความจริงพวกนี้มากขึ้นๆ แล้วคุณก็พึงธรรมะ
 ของอาตมานี้ง่าย พึงธรรมะของอาตมาสบาย เข้าใจยิ่งขึ้น ฟังทีไรก็ โอ้!
 เบิกบานร่าเริง ฟังทีไรก็ลึกซึ้ง ฟังทีไรก็ยิ่งได้อานิสงส์ ฟังทีไรก็ยิ่งมีกำลังใจ มีฤทธิ์
 มีอิทธิบาท มีฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสาไปเรื่อยๆ นั่นเป็นเครื่องแสดงความเป็น
 สมณะ เราก็ได้ก่อเกิดสมณะขึ้นเรื่อยๆ สมณะโตขึ้นๆๆ เพราะมันมีอิทธิบาทเจริญ
 ขึ้นเรื่อยๆ อิทธิบาทเป็นเครื่องแสดงสมณะ เพราะอิทธิบาทมันก็จะเกิด
 สภาพว่าฉันทะ เบิกบาน ยินดี มีความเพียร วิริยะ จิตตะ เอาใจใส่ๆในชีวิต
 ชีวิตของเราเนี่ย มีชีวิตอยู่กับการงาน ตื่นขึ้นมาก็ทำงานสร้างสรรค์ไป มีชีวิต
 เกี่ยวข้องกับอะไรก็มีชีวิตชีวา ไม่ได้เป็นคนเหงาหน่าย ไม่ได้เป็นคนเหลาะแหละ

ไม่ได้เป็นคนย่อหย่อนเหยาะเหยาะ แต่เป็นคนกระปรี้กระเปร่า แข็งแรง
 ปราดเปรี้ยว แคล่วคล่อง มีกำลังวังชาสร้างสรรค์ สามารถ โอ! สร้างได้ดี แว่วไว
 ปราดเปรี้ยว ทำได้แคล่วคล่องดีจริงๆ มันจะยิ่งเป็นอย่างนั้นขึ้นไปเรื่อยๆ
 มนุษย์จึงเจริญ ไม่ใช่เฉื่อยๆเฉะๆรอวัน เดี่ยวเมื่อไหร่พระอาทิตย์จะตก รอเวลา
 ว่าเมื่อไหร่มันจะได้กินได้อยู่ เมื่อไหร่จะได้ดูวิดีโอ เมื่อไหร่จะได้นอน มันจะไม่เลย
 นะ มันจะไม่มีอะไรมากำหนดเรา มันจะไปตามวินาที มันจะไปตามยิ่งกว่าวินาทีอีก
 ไปตามโอกาส เวลาของมันไป เบิกบานรำเริงของมันไป เรื่อยไปๆๆๆ สบายๆไป

ถอดโดย บ้านพลัษธรรม 27 มิ.ย. 31

ตรวจทาน 1 โดย สิกขมาต ปรานี 29 มิ.ย. 31

พิมพ์และตรวจทาน 2 โดย นางวนิดา วงศ์พิพัฒน์ 23 พ.ย. 32